

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY  
V BRNĚ

**PŘEHLED VÝZKUMŮ**  
**41 (1999)**

ISSN 1211-7250  
ISBN 80-86023-23-0

BRNO 2000

9990385

150, —

# PŘEHLED VÝZKUMŮ 41 (1999)

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno  
Královopolská 147, 612 00 Brno  
E-mail: infor@iabrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D.,  
PhDr. Lubomír Šebela, CSc., RNDr. Vladimír Hašek, DrSc.,  
Mgr. Richard Zatloukal, Miroslav Lukáš, Alice Del Maschio,  
Dana Gregorová

Na titulním listě: Orlovice, okr. Vyškov. Letecký dokumentační snímek  
zaniklého hradu.

Tisk: BEKROS

Náklad: 350 ks

© 2000 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

## UHERSKÝ OSTROH (k. ú. Kvačice, okr. Uherské Hradiště)

„Chylický rybník“. Eneolit. Sídliště. Záchranný výzkum.

Rozšiřování těžby štěrkopísku v dobývacím prostoru štěrkovny na katastrálním území obce Uherský Ostroh III – Kvačice vyvolalo v dubnu až červnu roku 1999 čtvrtou etapu archeologického výzkumu. Náš zájem se soustředil na plochu o rozloze 9 600 m<sup>2</sup> do jižní části těžebního jezera. Vlastnímu výzkumu předcházela archeogeofyzikální prospekce prováděná firmou Geodrill, která odhalila 8 větších anomálií magnetického pole, zkoumaných při vlastním archeologickém výzkumu. Ten byl do značné míry ztížen faktem, že z předem vytýčené sítě určující polohu objektů se vzhledem k čilému těžebnímu ruchu dochovalo jen torzo. S ohledem na relativně mocnou vrstvu podomíči tak nebylo možné sondovat všech osm anomálií a náš výzkum se proto omezil na sondáž šesti rozsáhlých anomálií, z nichž čtyři provázely také archeologické nálezy a lze je tedy považovat za archeologické objekty.

Objekt 1/99 - byl superpozicí eneolitického osídlení, které zachytily sondy H a D, a slovanského (středohradištního) srubového (?) objektu. Bohatý keramický materiál eneolitické části představuje nálezy z pozdní fáze MMK a bádenské či jevišovické kultury. Vzhledem k podmínkám výzkumu nebyl odhalen přesný půdorys eneolitického objektu.

Další dvě zkoumané plochy (pracovně označované jako 2/99 a 3/99) se nakonec neukázaly být archeologickými objekty, ač nehojný střeptový materiál přinesly, což však na této polykulturní, bohatě osídlené lokalitě není nic zvláštního. Naopak všechny další sondy do objektů 4/99, 5/99 a 6/99 prokázaly osídlení z eneolitu popř. doby bronzové (povětšinou nezdobené drobné střípky, výjimečně také nálezy ŠI). Ze sondy 4/99 pochází také časně laténský tuhovaný okraj.

*Dana Menoušková, Miroslav Vaškových  
SM Uherské Hradiště*

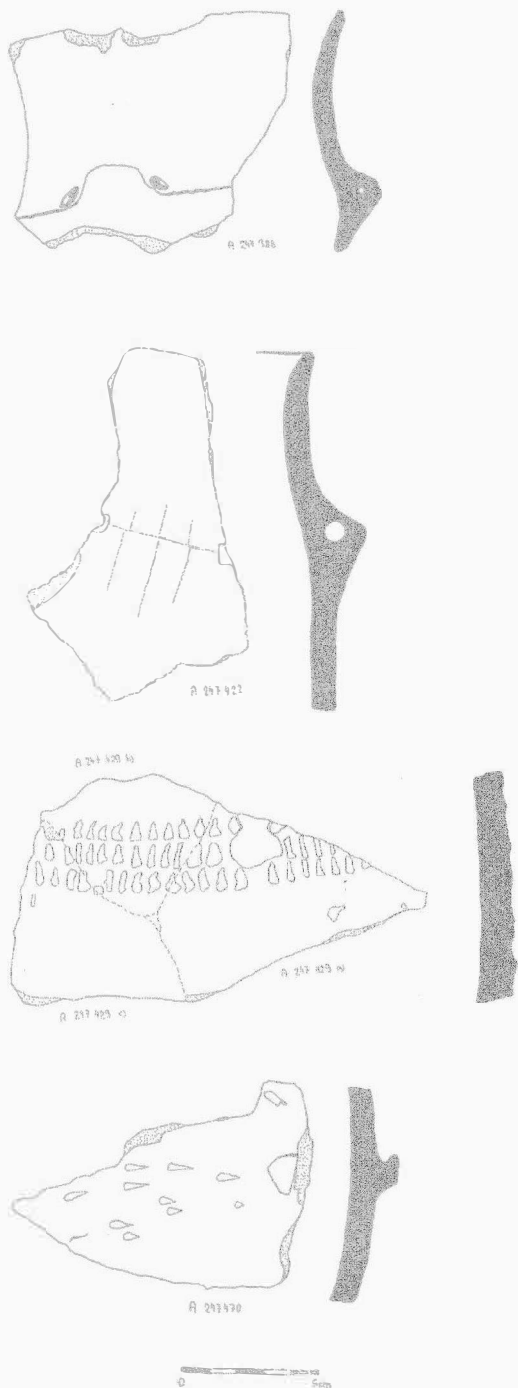
### Resumé:

Uherský Ostroh (Kat. Kvačice, Bez. Uherské Hradiště). „Chylický rybník“. Äneolithikum. Siedlung. Rettungsgrabung.

### URČICE (okr. Prostějov)

„Blacky“. Eneolit - KZP. Sídliště, hrob. Záchranný výzkum.

Při záchranném archeologickém výzkumu, při budování středotlakého přiváděče plynu pro obec Alojzov (od 18. 3. do 30. 4. 1999), se podařilo na dvou výrazných potočních terasách v katastru obce Určice prozkoumat na 77 zahloubených objektů

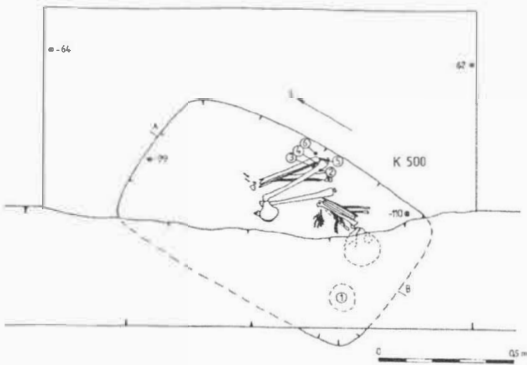


Obr. 1. Uherský Ostroh (k. ú. Kvačice, okr. Uherské Hradiště). Inv. č. A 247 388 a A 247 470: objekt 1/99 – sonda D (lengyel); Inv. č. A 247 429 a-c: objekt 1/99 – sonda H (jevišovická kultura); Inv. č. A 247 470: objekt 2/99 – vrstva 20–40 cm (LnK).

Uherský Ostroh (Kataster Kvačice, Bez. Uherské Hradiště). Inv. Nr. A 247 388 und A 247 470: Objekt Nr. 1/99 - Sonde D (Lengyeler Kultur); Inv. Nr. A 247 429 a-c: Objekt Nr. 1/99 – Sonde H (Jevišovicer Kultur); Inv. Nr. A 247 470: Objekt Nr. 2/99 - Schicht 20-40 cm (LBK).

od mladší doby kamenné do mladohradištního období.

Na první terase se nacházejí polní trati „Blacky“ a na ní navazující bezejmenná trať. Tvoří východní rozhraní intravilánu a extravilánu Určic. Ze zjištěných archeologických objektů zaujme především hrob dítěte ze závěru pozdní doby kamenné, náležející kultuře se zvoncovitými poháry. Dítě bylo uloženo ve skrčené poloze na pravém boku, hlavou k jihu, obličej k východu. Obdélná hrobová jáma měla rozměry 112x64x100 cm, což odpovídá stáří dítěte (do 5 let). Za hlavou, kterou porušil výkop rýhy, byl jako milodar uložen malý džbán s ouškem a v místě kolen se nacházelo 5 kostěných kuželovitých knoflíků s tzv. „V“ vrtáním (obr. 1). Ty byly součástí oblečení. Jedná se prozatím o jediný hrob této kultury na katastru Určic a signalizuje možnost výskytu dalších hrobů či existence pohřebiště v tomto prostoru.



Obr. 1. Určice (okr. Prostějov), „Blacky“ (1999). Půdorys hrobu KZP. Grundriß des Grabes der GBK.

„Hájové“. Eneolit - jordanovská skupina, KNP, KŠK. Sídliště, hrob. Záchranný výzkum.

Eneolitický vývoj na lokalitě reprezentují 3 kultury. Jordanovskou skupinu zde reprezentuje, mimo ojedinělých intruzí ve starších či mladších objektech, větší hliník (jáma 547). Z něho pochází hodnotný soubor keramiky a ostatních nálezů. Z nich zaujme především masivní měděná spirála, která je svinutá z masivního plechu. Spirála má délku 4,2 cm, šířku 0,65-0,9 cm, přičemž má trojúhelníkový průřez. Síla plechu 0,5 mm. Jedná se o první nález z tohoto období na Moravě.

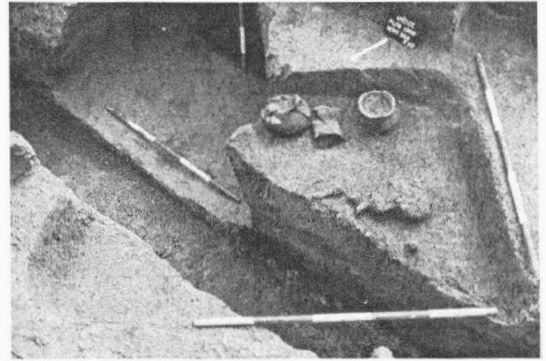
Kultura s nálevkovitými poháry je reprezentovaná zásobní jámou (536) a částí většího hliníku (539). Přes sporadické nálezy z obou objektů pohází po jedné celé, či rekonstruované nádoby (poháru), které tyto objekty řadí do fáze Ib.

Důležitým byl i objev hrobu kultury se šňůrovou keramikou (jáma 555/H2). V hrobové jámě, o rozměrech 166x122x22 cm, byl uložen ve skrčené poloze na pravém boku muž, hlavou k jihu, obličejem k východu. Jako milodary zde byly uloženy, u východní hrany hrobové jámy, čtyři nádoby a to pohár zdobený otiskem šňůry, džbán, amfora a fragmenty misky (obr. 2). Za týlem se pak nacházel pazourkový úštěp. Z porušené části se nepodařilo vyzvednout žádné další nálezy. Jedná se o doklad druhého pohřebiště tohoto lidu na katastru Určic.

Zdeněk Čizmář, ÚAPP Brno

Resumé:

Určice (Bez. Prostějov). „Blacky“. Āneolithikum - Glockenbecherkultur. Siedlung, Grab. Rettungsgrabung; „Hájové“. Āneolithikum - Jordanówer Kultur, TBK (Siedlung), Schnurkeramik (Grab). Rettungsgrabung.



Obr. 2. Určice (okr. Prostějov), „Hájové“ (1999). Celkový pohled od severu na hrob KŠK. Gesamtansicht des Grabes der Schnurkeramik von N her.

VÁVROVICE (okr. Opava)

„Krásné pole“. Eneolit, KNP a KZP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Referovaný výzkum probíhal v prostoru polní tratě „Krásné pole“ v období od 6.6. do 26.10.1996 a byl vyvolán stavební činností podniku Čokoládovny a.s., odštěpného závodu Opavia, který v uvedené poloze budoval své nové výrobní a správní centrum. Stavebními zásahy byla dotčena rozsáhlá plocha 9,4 ha.

Ještě před zahájením skrývkových prací proběhla na staveništi archeogeofyzikální prospekce, aby byla získána základní představa o rozsahu a rozložení potenciálních podpovrchových archeologických objektů v plošně rozsáhlém území a stanoven nejvhodnější postup vlastního výzkumu. Geofyzikální proměření a následnou pedologickou sondáž na lokalitě realizovala ve dnech 8. až 18. 4.